

SZKOŁA GŁÓWNA
GOSPODARSTWA
WIEJSKIEGO

Owady i ludzie

Karta opisu przedmiotu

Informacje podstawowe

Kierunek studiów biologia	Cykl dydaktyczny 2023/24	
Specjalność -	Kod przedmiotu BBTBS_D.28K.63060ccaaaab3.23	
Jednostka organizacyjna Wydział Biologii i Biotechnologii	Języki wykładowe Polski	
Poziom studiów studia drugiego stopnia (magister)	Obligatoryjność Przedmioty do wyboru	
Forma studiów studia stacjonarne	Blok zajęciowy Przedmioty kierunkowe	
Profil studiów ogólnoakademicki	Dyscypliny Nauki biologiczne	
Koordynator	Tomasz Mokrzycki	
Prowadzący	Tomasz Mokrzycki, Adam Byk	
Okres Semestr 4	Forma zaliczenia Zaliczenie na ocenę	Liczba punktów ECTS 1
	Forma prowadzenia i godziny zajęć Wykład: 5 Ćwiczenia laboratoryjne: 6 Ćwiczenia terenowe: 4	

Cele kształcenia dla przedmiotu

Kod	Cel
C1	Celem przedmiotu jest zapoznanie studentów z różnorodnością świata owadów oraz rolą jaką owady odgrywają w życiu człowieka jako jego sprzymierzeńcy i wrogowie. Studenci poznają relacje zachodzące na styku owady i ludzie. Zdobyczą umiejętność rozpoznawania owadów użytecznych, kwarantannowych, koprofagicznych, nekrofagicznych i mycetofagicznych, jak również umiejętność inwentaryzowania stanowisk owadów chronionych.

Wymagania wstępne

Zoologia bezkręgowców. Student zna definicje podstawowych pojęć zoologicznych, podstawy systematyki i taksonomii bezkręgowców.

Efekty uczenia się dla przedmiotu

Kod	Efekty w zakresie	Kierunkowe efekty uczenia się	Metody weryfikacji
Wiedzy - Student zna i rozumie:			
W1	rolę, jaką owady odgrywają w życiu człowieka.	B_K2_W02, B_K2_W05	Prezentacja
W2	relacje zachodzące na styku owady i ludzie.	B_K2_W01, B_K2_W05	Prezentacja
W3	jakie są konsekwencje przyrodnicze i środowiskowe działań człowieka na populacje owadów, a w efekcie na funkcjonowanie biocenoz.	B_K2_W02, B_K2_W05	Prezentacja
Umiejętności - Student potrafi:			
U1	rozpoznawać wybrane owady użyteczne, kwarantannowe, koprofagiczne i nekrofagiczne.	B_K2_U07	Ocena wystąpień w trakcie zajęć
U2	przeprowadzić inwentaryzację stanowisk chronionych gatunków owadów.	B_K2_U03, B_K2_U04, B_K2_U05, B_K2_U09	Ocena wystąpień w trakcie zajęć
U3	rozpoznać znaczenie kolekcjonerstwa i ruchu amatorskiego dla rozwoju entomologii i zagrożenia związane z niekontrolowanym pozyskiwaniem owadów.	B_K2_U02, B_K2_U08	Ocena wystąpień w trakcie zajęć
Kompetencji społecznych - Student jest gotów do:			
K1	krytycznej oceny dotychczasowych metod zachowania wybranych chronionych gatunków owadów.	B_K2_K03, B_K2_K05	Projekt

Treści programowe

Lp.	Treści programowe	Efekty uczenia się dla przedmiotu	Formy prowadzenia zajęć
1.	Szkodniki owadzie i owady pożyteczne. Owady użyteczne. Owady w kulturze i sztuce. Giełdy i wyprawy entomologiczne. Owady jako pokarm dla zwierząt i ludzi. Owady kwarantannowe - historia stonki ziemniaczanej i brudnicy nieparki.	W1, W2, W3	Wykład

2.	Budowa postaci imaginalnych owadów. Kolekcje owadów – ich zbieranie, preparowanie, etykietowanie, przechowywanie i ekspozycja. Rola i znaczenie owadów koprofagicznych, nekrofagicznych i saprofagicznych oraz ich oznaczanie.	U1, U2, U3	Ćwiczenia laboratoryjne
3.	Inwentaryzacja i ochrona stanowisk pachnicy próchniczki i kozioroga dębosza.	K1	Ćwiczenia terenowe

Informacje dodatkowe

Forma zajęć	Metody prowadzenia zajęć
Wykład	Wykład tradycyjny
Ćwiczenia laboratoryjne	Dyskusja, Prezentacja, Laboratorium (eksperyment), doświadczenie, nauka przez eksperyment
Ćwiczenia terenowe	Metoda projektu, Praca zespołowa, Obserwacje w terenie

Forma zajęć	Metoda weryfikacji	Udział
Wykład	Prezentacja	40.00%
Ćwiczenia laboratoryjne	Ocena wystąpień w trakcie zajęć	30.00%
Ćwiczenia terenowe	Projekt	30.00%

Forma zajęć	Warunki zaliczenia przedmiotu
Wykład	Przedstawienie prezentacji.
Ćwiczenia laboratoryjne	Obecność na 90% ćwiczeń, przedstawienie zadanego zagadnienia.
Ćwiczenia terenowe	Udział w przygotowaniu i przedstawienie projektu.

Literatura

Obowiązkowa

1. BŁASZAK C. (red.). 2012. Zoologia – Stawonogi – Tchawkodyszne. Tom 2, cz.2. Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa.
2. BOCZEK J. 2001. Człowiek i owady. Fundacja „Rozwój SGGW”, Warszawa.
3. GUTOWSKI J. M. 1997. Kolekcjonerstwo a ochrona owadów. Parki Narodowe i Rezerваты Przyrody 16.4: 35 - 41.

Dodatkowa

1. GŁOWACIŃSKI Z., NOWACKI J. (red.). 2001. Polska Czerwona Księga. Bezkręgowce. Instytut Ochrony Przyrody PAN w Krakowie, Akademia Rolnicza im. A. Cieszkowskiego w Poznaniu.
2. GILLOT C. 2005. Entomology. Springer, Dordrecht.
3. ŁUCZAJ Ł. 2005. Podręcznik robakożercy – czyli jadalne bezkręgowce środkowej Europy. Chemigrafia, Krosno.
4. MAKOMASKA-JUCHIEWICZ M. (red.). 2010. Monitoring gatunków zwierząt. Przewodnik metodyczny. Część 1. Biblioteka Monitoringu Środowiska, Warszawa.
5. MAKOMASKA-JUCHIEWICZ M., BARAN P. (red.). 2012. Monitoring gatunków zwierząt. Przewodnik metodyczny. Część 2. Biblioteka Monitoringu Środowiska, Warszawa.
6. RAZOWSKI J. 1996. Słownik morfologii owadów. Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa - Kraków.
7. WEINER J. 2004. Życie i ewolucja biosfery. PWN, Warszawa.

Rozliczenie punktów ECTS

Forma aktywności studenta	Średnia liczba godzin* przeznaczonych na zrealizowane aktywności
Wykład	5
Ćwiczenia laboratoryjne	6
Ćwiczenia terenowe	4
Przygotowanie projektu	4
Przygotowanie prezentacji multimedialnej	4
Samodzielna nauka dotycząca treści poruszanych na zajęciach	4
Łączny nakład pracy studenta	Liczba godzin 27
Liczba punktów ECTS	ECTS 1

* godzina (lekcyjna) oznacza 45 minut

Kierunkowe efekty uczenia się

Kod	Treść
B_K2_K03	Absolwent jest gotów do kształcenia ustawicznego, stałego aktualizowania wiedzy biologicznej, krytycznej samooceny oraz stałej weryfikacji posiadanej wiedzy i korzystania z opinii ekspertów
B_K2_K05	Absolwent jest gotów do inicjowania działań popularyzujących wiedzę biologiczną w społeczeństwie
B_K2_U02	Absolwent potrafi śledzić i biegle wykorzystywać literaturę naukową i popularnonaukową z zakresu biologii
B_K2_U03	Absolwent potrafi przygotowywać wystąpienia ustne w zakresie prac badawczych z wykorzystaniem różnych środków komunikacji dla zróżnicowanego kręgu odbiorców
B_K2_U04	Absolwent potrafi w zaawansowanym stopniu krytycznie selekcjonować i analizować informacje zwłaszcza ze źródeł elektronicznych
B_K2_U05	Absolwent potrafi przeprowadzać pomiary i eksperymenty stosując odpowiednie narzędzia badawcze
B_K2_U07	Absolwent potrafi zbierać i interpretować dane empiryczne oraz formułować prawidłowe wnioski
B_K2_U08	Absolwent potrafi formułować uzasadnione sądy na podstawie danych pochodzących z różnych źródeł
B_K2_U09	Absolwent potrafi planować i wykonywać zadania badawcze lub ekspertyzy pod kierunkiem opiekuna naukowego
B_K2_W01	Absolwent zna i rozumie w pogłębiony sposób wybrane kategorie pojęciowe i terminologię biologiczną, definiuje kierunkowe problemy, planuje badania z wykorzystaniem technik i narzędzi stosowanych w biologii
B_K2_W02	Absolwent zna i rozumie aktualne problemy z zakresu biologii oraz ich powiązania z innymi dyscyplinami przyrodniczymi
B_K2_W05	Absolwent zna i rozumie w pogłębionym stopniu zjawiska i procesy zachodzące w przyrodzie w oparciu o szczegółową wiedzę o budowie i funkcjonowaniu organizmów